

MUNKAPROGRAM

AZ EURÓPA TANÁCS EURÓPAI TÁJ EGYEZMÉNYÉNEK VÉGREHAJTÁSÁRA

**a Firenzében, 2000. október 20-án kelt, az Európai Táj
Egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi CXI. törvény alapján**

2018-2022

BEVEZETÉS

Az *Európa Tanács Európai Táj Egyezménye* (a továbbiakban: Tájegyezmény) a Firenzében, 2000. október 20-án kelt Európai Táj Egyezmény kihirdetéséről szóló 2007. évi CXI. törvény elfogadásával, 2008. február 1-én lépett hatályba hazánkban. A törvény 4. § (4) bekezdése szerint a végrehajtáshoz szükséges intézkedésekről a természetvédelemért felelős miniszter gondoskodik a kulturális örökség védeleméért felelős miniszterrel egyetértésben és a területfejlesztésért és területrendezésért felelős miniszterrel együttműködve.

A törvényben nevesített szakterületekért felelős tárcák 2009-ben hozták létre az *Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Bizottságot*, melynek jogutódja az *Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Munkacsoport*. A Munkacsoport munkáját az Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Munkacsoport létrehozásáról szóló 1189/2012. (VI. 11.) Korm. határozat szabályozza.

A Tájegyezményben foglaltak végrehajtása a Munkacsoport 2013-ban öt évre szóló munkaprogramot fogadott el konszenzussal. A Kormány 1128/2017. (III. 20.) Korm. határozatával elfogadta a 2017-2026 időszakra vonatkozó Nemzeti Tájstratégiát (továbbiakban: Tájstratégia). A 2013-2017 időszakra vonatkozó munkaprogram lejártá után a munkacsoport a Tájstratégia figyelembevételével alkotja meg 2018-2022 időszakra vonatkozó munkaprogramját, amelyben a feladatok ismertetése mellett feltüntetésre kerül azok relatív prioritása is.

Prioritási fokozatok:

- 1 – kiemelten fontos;
- 2 – fontos;
- 3 – kevésbé fontos.

A munkaprogram elfogadását követően készülő *intézkedési tervek* készítése során nyílik lehetőség a feladatok ütemezésére. A munkaprogramhoz nem készül önálló költségvetési terv, de a pénzügyi tervezéshez alapot biztosít.

A munkaprogramban és az intézkedési tervekben rögzített feladatok megvalósításának ütemezését nagyban befolyásolják az érintett tárcáknál a tervezési időszakban *rendelkezésre álló pénzügyi források*. A feladatokat és azok ütemezését rögzítő munkaprogram nagyban elősegíti a soron következő év pénzügyi tervezését. A munkaprogram végrehajtásában pénzügyi okokból szükséges változtatásokat az intézkedési tervek hivatottak kezelni.

1. ÁLTALÁNOS INTÉZKEDÉSEK

5. cikk a. „A Felek vállalják, hogy törvényben rögzítik, hogy a tájak elengedhetetlen összetevői az emberek környezetének, kifejezik közös kulturális és természeti örökségük sokféleségét, és identitásuk alapját képezik.”

P-1

A Tájegyzményrel való összhang erősítése a törvényekben

A feladat részletezése: A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. évi törvény módosítása a Tájegyzményrel való összhang erősítése érdekében a Tájstratégiában megfogalmazottak alapján. A Tájegyzmény módosító jegyzőkönyvének (CETS No. 219) elfogadása.

A feladat prioritása: 1

P-2

Önálló tájtörvény szabályozási szükségességének vizsgálata

A feladat részletezése: Jelenleg a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény szabályozza a tájvédelmet. A program előkészítése során át kell tekinteni a tájtervezést, a tájvédelmet és -fejlesztést, illetve a tájak kezelését érintő hatályos joganyagot, fel kell mérni a szabályozási igényeket. Elő kell készíteni a megalapozó dokumentumokat. A program megvalósítása a szakmai előkészítés eredményének függvénye. A feladat végrehajtását javasolt egy munkacsoport felállításával, szakmai műhelysorozat létrehozásával előkészíteni. Szakmai konszenzus szükséges az alapfogalmak és a koncepcionális kérdések (elsőként a törvény szükségessége és realitása) tekintetében. Koncepcionális kérdés, hogy az ágazati jogszabályokat kell-e módosítani, vagy önálló jogszabályt javasolt alkotni. A szakmai előkészítést szabályozási koncepció alapján szükséges elvégezni.

A feladat prioritása: 3

5. cikk b. „A Felek vállalják, hogy olyan táj-politikát alakítanak ki és váltanak valóra, amelynek célja a táj védelme, kezelése és tervezése.”

P-3

A Tájstratégia végrehajtása

A feladat részletezése: A Tájstratégiában megfogalmazott intézkedések végrehajtása, a végrehajtás nyomon követése, a végrehajtás előrehaladásáról jelentés készítése háromévenként (először 2020. június 30-ig) a Kormány részére.

A feladat prioritása: 1

P-4

Kormányrendelet megalkotása a táj védelmének egyes részletszabályairól

A feladat részletezése: Kormányrendelet megalkotása a táj védelmének egyes részletszabályairól.

A feladat prioritása: 1

5. cikk c. „A Felek vállalják, hogy kialakítják a részvételhez szükséges eljárásokat a társadalom tagjai, a helyi és a regionális hatóságok, valamint más érdekelt felek számára, amelyek érdekeltek a fenti b. bekezdésben említett táj-politika meghatározásában és végrehajtásában.”

5. cikk d. „A Felek vállalják, hogy a tájat beépítik regionális és várostervezési, továbbá kulturális, környezetvédelmi, mezőgazdasági, szociális és gazdasági, valamint minden olyan egyéb politikájukba, amelynek közvetlen vagy közvetett hatása lehet a tájakra.”

P-5

A táj integrálása az ágazati politikákba, stratégiákba, továbbá a terület- és településfejlesztési és -rendezési dokumentumokba

A feladat részletezése: A holisztikus tájszemlélet, illetve a Tájstratégiában megfogalmazott célok integrálása a készülő és felülvizsgálatra kerülő stratégiai és tervezési dokumentumokba, jogszabályokba. A táji adottságokon alapuló tájhasznosítás kereteinek meghatározása, a tájhasználat változásának nyomon követése, a táji adottságokon alapuló tájhasznosítás integrálása a döntési mechanizmusokba.

Közreműködés a főtájépítési rendszer fokozatos kialakításának szakmai előkészítésében.

A feladat prioritása: 1

II. A TÉMA IRÁNTI FOGÉKONYSÁG NÖVELÉSE

6. cikk A. „Mindegyik Fél vállalja, hogy növeli a civil társadalom, az egyéb nem állami szervezetek és az állami hatóságok fogékonyságát a tájak értéke és szerepe iránt, valamint abban a tekintetben, hogy e téren változásokra van szükség.”

P-6

Ismeretterjesztő programok szervezése, csatlakozás más ismeretterjesztő programokhoz a táj iránti fogékonyság növelése érdekében

A feladat részletezése: Csatlakozás az Európa Tanács kezdeményezéséhez A Táj Nemzetközi Napja alkalmából figyelemfelhívó programok szervezése országos szinten, a térségi és helyi szintű programok elősegítése. Kommunikációs célok, célcsoportok meghatározása, ismeretterjesztő, szemléletformáló programok tartalmi kidolgozása, partnerek meghatározása, programszervezés, az eredmények feldolgozása, folyamatos visszacsatolás a tartalmi elemekhez.

A feladat prioritása: 2

P-7

Ismeretterjesztő cikkek megjelentetése és előadások tartása a táj iránti fogékonyság növelése érdekében

A feladat részletezése: Minden közreműködő partner a saját szakterületét illetően valósítja meg a programot. Fontos az utalás a Tájegyezmény megvalósításában való együttműködésre.

A feladat prioritása: 2

P-8

A Tájegyezmény magyar nyelvű weboldalának működtetése az érdeklődők informálására

A feladat részletezése: A Tájegyezmény magyar nyelvű weboldalának működtetése és fejlesztése, a tartalom folyamatos frissítése.

A feladat prioritása: 2

P-9

Az ismert legjobb gyakorlatot bemutató, népszerűsítő, szemléletformáló útmutatók készítése tájtervezés, tájvédelem, tájak kezelése, tájfejlesztés témában

A feladat részletezése: Az eddigi tapasztalatok alapján bemutatható gyakorlatok számbavétele, a bemutatás módjának (kiadványok, konferenciák, kiállítás, honlap, média) és az elérendő célcsoportok meghatározása.

A feladat prioritása: 3

P-10

Nemzeti szintű tájdíj pályázat rendszeres lebonyolítása, a Magyar Tájdíj adományozása

A feladat részletezése: A korábbi Magyar Tájdíj pályázatok tapasztalatainak összegyűjtése, feldolgozása után és annak figyelembevételével a következő pályázati ciklus előkészítése (határidők meghatározása, pénzügyi háttér megteremtése).
A pályázatokon való részvétel bátorítása, segítése.
A pályázatokban szereplő programok bemutatása (weblap, kiadvány, vándorkiállítás, szakmai rendezvények).

A feladat prioritása: 1

III. KÉPZÉS ÉS OKTATÁS

6. cikk B. a. „Mindegyik Fél vállalja, hogy elősegíti a tájak értékeléséhez és működtetéséhez értő szakértők képzését.”

P-11

Felsőoktatásban és köznevelésben a képzés tájjal kapcsolatos ismeretanyagának korszerűsítése

A feladat részletezése: Köznevelés auditja, a képzés tájjal kapcsolatos ismeretanyagának korszerűsítése az alaptanterv felülvizsgálatakor. Felsőoktatásban a tájjal kapcsolatos tudás és/vagy a tájjal kapcsolatos felelősségteljes attitűd integrálása az elsajátítandó szakmai kompetenciák körébe.

A feladat prioritása: 3

P-12

A tervezői és szakértői munka szakmai színvonalának javítása, egységesítése

A feladat részletezése: Szakmai napok és konferenciák szervezése, tájékoztató anyagok összeállítása és közzététele a tervezők és a szakértők részére. Továbbképzések fejlesztése, a PM-0574-1312-BS jelzetű Tájvédelmi és földtani természetvédelmi továbbképzés (Tájvédelmi modul) évenkénti lebonyolítása belső továbbképzésként a hatósági és nemzeti park igazgatósági szakemberek részére. A tájvédelmi szakértői tevékenység jogosultsági feltételrendszerének felülvizsgálata, vizsgarendszer bevezetése, továbbképzés kidolgozása.

A feladat prioritása: 1

6. cikk B. b. „Mindegyik Fél vállalja, hogy elősegíti multidiszciplináris képzési programok megszervezését a táj-politika, a táj védelme, kezelése és tervezése terén az állami vagy a magánszektorban tevékenykedő szakemberek és az érintett társadalmi szerek számára.”

6. cikk B. c. „Mindegyik Fél vállalja, hogy elősegíti iskolai és egyetemi tanfolyamok megtartását, amelyek az adott szakterületen a tájak értékeit, valamint a tájak védelmével, kezelésével és tervezésével összefüggő kérdéseket taglalják.”

P-13

Multidiszciplináris képzési programok tanfolyamok szervezésének elősegítése

A feladat részletezése: A tájjal kapcsolatos ismeretek átadásának kiterjesztése minden olyan képzésre, amelynek leendő szakemberei döntéseikkel a tájállapotát, használatát befolyásolják. Multidiszciplináris képzési programok, iskolai és egyetemi tanfolyamok szervezésének segítése oktatási szakértők (pl. az ETE Szakértői Testülettel) bevonásával. A tájhasználók továbbképzése, a képzési anyag bővítése tájra vonatkozó ismeretekkel. Szaktanácsadók továbbképzése, tájjal kapcsolatos tananyag beépítése a továbbképzési rendszerbe.

A feladat prioritása: 3

Részben a P-11 programon keresztül valósul meg.

IV. SZÁMBAVÉTEL ÉS ÉRTÉKELÉS

6. cikk C. „Mindegyik Fél vállalja, hogy
a. i) számba veszi a területén található tájakat;
ii) elemzi jellemző vonásaikat, valamint azokat a hatásokat, amelyek alakítják őket;
iii) számon tartja a változásokat.
b) értékeli az így számba vett tájakat, figyelembe véve azokat az értékeket, amelyeket az érdekelt felek és az érintett lakosság nekik tulajdonít.

P-14

A hazai tájak egységes értékelési szempontrendszerének kidolgozása, a tájak tájkarakter alapú tipizálása

A feladat részletezése: Stratégiai kutatási projekt keretében a hazai tájkarakter-rendszer módszertani megalapozása, alkalmazási területek azonosítása; az országos tájkarakter-egységek lehatárolása, leírása; a helyi tájkarakter-egységek védelmére, kezelésére és fejlesztésére vonatkozó javaslatok megfogalmazása.

A kutatási eredmények adaptálásával Országos Tájkarakter Tudástár létrehozása, közigazgatási alkalmazás.

A feladat prioritása:

1

P-15

Tájak változásának monitorozása

A feladat részletezése: A tájak változásának nyomon követése a Tájstratégia intézkedéseinek figyelembevételével. Módszertani előkészítés után a monitorozó rendszer kidolgozása. A tájváltozási folyamatok nyomon követésének eszköz és intézményrendszerének kialakítása és fejlesztése. Cél: a tájak jelenlegi állapotának és a tájban lezajló folyamatoknak az együttes elemzése. Hazánk tájállapota című jelentés elkészítése.

A feladat prioritása:

2

V. A TÁJ MINŐSÉGÉRE VONATKOZÓ CÉLKITŰZÉSEK

6. cikk D. „Mindegyik Fél vállalja, hogy a számba vett és értékelt tájai számára minőségi célkitűzéseket határoz meg.”

P-16

A számba vett és értékelt tájakra minőségi célkitűzések meghatározása

A feladat részletezése: Stratégiai kutatási projekt közigazgatási adaptálásának elősegítése: a települési (helyi) tájkarakter területekre vonatkozó minőségi célkitűzések és kezelési irányelvek integrálása a települési szintű tervezésbe és szabályozásba.

A feladat prioritása:

2

VI. VÉGREHAJTÁS

6. cikk E. „Ahhoz, hogy a táj-politika célkitűzései megvalósuljanak, mindegyik Fél olyan eszközöket vezet be, amelyek elősegítik a tájak védelmét, kezelését és/vagy tervezését.”

P-17

A Tájegyezmény intézkedési terveinek elkészítése

A feladat részletezése: Közös intézkedési terv készítése a Tájstratégiáról szóló jelentés ütemezéséhez igazodva.

A feladat prioritása: 3

P-18

Műhelykonferenciák és egyéb szakmai rendezvények szervezése a Tájegyezmény egyes részfeladatai végrehajtásának témájában

A feladat részletezése: A Tájegyezmény végrehajtáshoz kapcsolódó műhelykonferenciát évenkénti megrendezése lehetőség szerint *A Táj Nemzetközi Napja* nemzetközi kezdeményezés felhívásához kapcsolódva. A műhelykonferenciák célja további hatékony eszközök kidolgozása, amelyek segíthetik a Tájstratégia céljainak megvalósulását.

A feladat prioritása: 2

VII. EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

VIII. NEMZETKÖZI POLITIKÁK ÉS PROGRAMOK

7. cikk. „A Felek vállalják, hogy együttműködnek a nemzetközi politikák és programok tájat érintő vonatkozásainak vizsgálatában és, ahol ezt szükségesnek látják, javasolják azok kiegészítését a tájra vonatkozó szempontokkal.”

P-19

A Tájegyezményhez kapcsolódó külföldi szakmai konferenciákon való aktív részvétel, előadások tartása

A feladat részletezése: Külföldi szakmai konferenciákról beszámoló a Munkacsoport tagjainak a munkacsoporti ülésen vagy elektronikus úton.

A feladat prioritása: 2

P-20

Részvétel a tájjal kapcsolatos nemzetközi kutatási programokban

A feladat részletezése: Kölcsönös tájékoztatás kutatási lehetőségekről, kutatási eredmények elérhetőségéről, hasznosíthatóságáról munkacsoporti ülésen vagy elektronikus úton.

A feladat prioritása: 3

IX. KÖLCSÖNÖS SEGÍTSÉG ÉS INFORMÁCIÓCSERE

8. cikk. „A Felek vállalják, hogy együttműködnek annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegyék a jelen Egyezmény alapján tett intézkedéseiket. Különösen:

a. tudományos és technikai segítséget nyújtanak egymásnak a tájra vonatkozó ügyekben tapasztalatok és kutatási eredmények összegyűjtésével és cseréjével;

b. elősegítik a tájjal foglalkozó szakemberek cseréjét, elsősorban képzési és tájékoztatási célokból;

c. információt cserélnek minden, a jelen Egyezmény rendelkezéseiben szereplő kérdésről.”

A P-18, P-19 és P-20, P-21 programon keresztül valósul meg.

X. HATÁROKON ÁTNYÚLÓ TÁJAK

9. cikk. „A Felek ösztönzik a határokon átnyúló együttműködést helyi és regionális szinten, és ahol ez szükséges, közös, a tájat érintő programokat állítanak össze és valósítanak meg.”

P-21

Együttműködés a szomszédos országokkal a határ menti területeken folyó kutatásokban és a gyakorlati tájvédelmi tevékenységekben, különös tekintettel a védett természeti területekre, a világörökségi területekre, a natúrparkokra, a geoparkokra és a csillagoségbolt parkokra

A feladat részletezése: Együttműködési partnerek keresése, a meglévő határmenti/határon átnyúló együttműködésekben a tájakra vonatkozó tapasztalatcsere és a Tájegyezmény végrehajtását segítő közös kutatási programok indításának elősegítése.

A feladat prioritása:

2

XI. EGYÉB RENDELKEZÉSEK, FELADATOK

P-20

Európai Táj Egyezmény Nemzeti Koordinációs Munkacsoport működtetése

A feladat részletezése: A Munkacsoport saját ügyrend szerinti működtetése. A Munkacsoport állandó szakértővel bővítése az oktatási szakterület részéről, eseti szakértők meghívása.

A feladat prioritása: 1

P-21

Együttműködés az Európai Táj Egyezmény Szakértői Testülettel

A feladat részletezése: Véleményezési jogkör biztosítása a Szakértői Testületnek, a testület tagságának vagy képviselőjének szakértőként meghívása a munkacsoporti ülésekre szükség és lehetőség szerint.

A feladat prioritása: 1

P-22

Az Európa Tanács Táj Díjával kapcsolatos tájékoztatás, a pályázatok koordinálása

A feladat részletezése: A nemzetközi pályázat előkészítése, felterjesztése, nyomon követése és az érintettek tájékoztatása.

A feladat prioritása: 1

P-23

Pénzügyi fedezetet megteremtése a terepi és módszertani jellegű, helyi szinten megvalósuló, kisebb léptékű táj kutatási pályázatok kiírásához

A feladat részletezése: A tájtervezési, a tájvédelmi, a tájak kezelésére vonatkozó és a tájfejlesztési feladatok képviselője az egyes pénzügyi tervezési folyamatokban (költségvetés, pályázati lehetőségek, stb.).

A feladat prioritása: 1

Budapest, 2018. március „14”

Összeállította:

Kincses Krisztina, titkár (FM)

Véleményezte:

Bognár Eszter, ETENKM munkacsoport tag (ME, KÖFF),
Kolossa József DLA, ETENKM munkacsoport tag (ME, TTF),
Molnár József László, meghívott szakértő (ME, TTF),
Nagyházi György, ETENKM munkacsoport tag (NFM),
Pádárné Dr. Török Éva, ETENKM munkacsoport tag (FM, NPTF),
Szabadhegyi Judit, meghívott szakértő (ME, KÖFF),
Tar Gyula, meghívott szakértő (FM, NPTF),

Duhay Gábor, meghívott szakértő (ETE SZT),
Auer Jolán, meghívott szakértő (ETE SZT),
Csemez Attila Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Csorba Péter Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Grónás Viktor Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Kollányi László Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Konkoly-Gyuró Éva Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Körmendy Imre, meghívott szakértő (ETE SZT),
Laposa József Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Schuchmann Péter, meghívott szakértő (ETE SZT),
Sódor Márton, meghívott szakértő (ETE SZT),
Szabó Mária Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Szikra Éva Dr., meghívott szakértő (ETE SZT),
Tóth Péter, meghívott szakértő (ETE SZT),
Turcsányi Gábor Dr., meghívott szakértő (ETE SZT).

Látta:

Balczó Bertalan főosztályvezető (FM, NPTF)

A tagok konszenzusa alapján jóváhagyta:

.....
Dr. Rácz András helyettes államtitkár,
elnök
Európai Táj Egyezmény
Nemzeti Koordinációs Munkacsoport

